

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
Ужгородський національний університет

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ
НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ**

Монографія

Ужгород
2016

УДК 342.743:336.271(477)
ББК 67.9(4Укр)302.2
П 68

Рекомендовано до друку
Вченою радою юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
(Протокол № 5 від 12.05.2016 р.)

Авторський колектив:

Греца Світлана Михайлівна – кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри конституційного права і порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Бисага Юрій Михайлович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права і порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Ярема Василь Іванович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри господарського права ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Сідак Микола Васильович – доктор юридичних наук, професор факультету права Паневропської вищої школи.

Греца Ярослав Васильович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти:

Савченко Л.А., доктор юридичних наук, професор.

Якимчук Н.Я., доктор юридичних наук, професор.

П 68 **Правове регулювання адміністрування податку на додану вартість в Україні:** монографія / С.М. Греца, Ю.М. Бисага, В.І. Ярема та ін. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 200 с.

ISBN 978-966-916-118-5

У монографії розглянуто основоположні засади правового регулювання адміністрування податку на додану вартість, сформульовано теоретичні положення, а також практичні рекомендації, що мають прикладне значення для підвищення ефективності адміністрування податку на додану вартість. Наведено визначення поняття адміністрування податку на додану вартість, розкрито його мету та принципи. Особлива увага приділяється визначенню змісту правовідносин по адмініструванню податку на додану вартість. Розкрито елементи правового механізму податку на додану вартість, акцентується увага на особливостях електронного адміністрування цього податку. Визначено основні недоліки існуючої системи адміністрування податку на додану вартість. Здійснено порівняльну характеристику правового регулювання адміністрування податку на додану вартість в країнах Європейського Союзу та в Україні. Сформульовані пропозиції щодо внесення змін до податкового законодавства України з метою удосконалення правового регулювання адміністрування податку на додану вартість.

Для наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, студентів, аспірантів, юристів-практиків.

УДК 342.743:336.271(477)
ББК 67.9(4Укр)302.2

© Греца С.М., Бисага Ю.М., Ярема В.І. та ін., 2016
© Ужгородський національний університет, 2016

ISBN 978-966-916-118-5

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	9
1.1. Теоретичні аспекти правового регулювання адміністрування податку на додану вартість	9
1.2. Історичні етапи становлення правового регулювання адміністрування податку на додану вартість	30
Висновки до розділу 1	42
РОЗДІЛ 2. ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	46
2.1. Правовий статус суб'єктів та юридичний зміст правовідносин щодо адміністрування податку на додану вартість	46
2.2. Визначення елементів правового механізму податку на додану вартість при здійсненні його адміністрування	64
2.3. Особливості електронного адміністрування податку на додану вартість.....	95
Висновки до розділу 2	110
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	115
3.1. Правовий аналіз існуючих недоліків адміністрування податку на додану вартість в Україні.....	115

3.2. Порівняльний аналіз правового регулювання адміністрування податку на додану вартість в країнах Європейського Союзу та України.....	141
3.3. Шляхи удосконалення правового регулювання адміністрування податку на додану вартість в Україні.....	157
Висновки до розділу 3	170
ПІСЛЯМОВА	174
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	179

ПЕРЕДМОВА

Україна у даний час перебуває на дуже складному історичному етапі свого розвитку, коли перед державою як ніколи реальними постали загрози її суверенітету та територіальної цілісності. Зовнішні геополітичні чинники діють у нерозривному зв'язку із внутрішніми проблемами, серед яких однією із найбільших загроз є економічна та фінансова криза, без подолання якої розв'язання всіх інших проблем може виявитися неможливим. Українська держава постала перед надзвичайно складними викликами, адекватна відповідь на які може стати початком зміцнення державності, здійснення реальних, складних, але вкрай необхідних реформ та економічного зростання. Незважаючи на об'єктивні труднощі, українська влада зобов'язана вживати невідкладних заходів для стабілізації фінансової системи, повинна забезпечити розробку та проведення реальних системних економічних реформ, важливою складовою яких є реформа податкової системи.

Сучасна податкова система залишається далекою від досконалості і є об'єктом постійної критики. Процес реформування податкової системи в Україні набув уже перманентного характеру. Після набрання чинності Податкового кодексу України проявились як позитивні наслідки його запровадження, так і недоліки, про що, зокрема, свідчить постійний процес внесення подальших змін і доповнень до податкового законодавства. Характеризуючи податкову систему України, слід визнати, що ставки оподаткування в Україні далеко не найвищі в Європі та світі, податкове законодавство поступово змінюється, пройшло процес кодифікації і поволі адаптується до відповідних директив Європейського Союзу. Однак, на наше переконання, однією з основних проблем податкової системи України є